

LISTASAFN REYKJANESBÆJAR

Frá sýningunni Efnaskipti

Ársskýrsla 2010

28. janúar 2011

Listasafn Reykjanesebaer / Reykjanes Art Museum
listasafn@reykjanesbaer.is reykjanesebaer.is/listasafn
Sýningarsalur í Duushúsum, Duusgötu 2-8, Reykjanesbæ
+354 421 3796 / +354 864 9190

EFNISYFIRLIT

1.	FORSAGA OG HLUTVERK	1
2.	SAFNIÐ	2
2.1.	SAFNKOSTUR	2
2.2.	SÖFNUNARSTEFNA	2
2.3.	SAFNAUKI 2010	3
3.	SÝNINGARHALD	3
3.1.	SÝNINGAR ÁRSINS Í LISTASAL	3
3.2.	BÍOSALUR DUUSHÚSA	6
3.3.	AÐRAR SÝNINGAR	7
3.4.	SÝNINGAR Í SUÐSUÐVESTRI	7
4.	ÚTGÁFA, MIÐLUN OG RANNSÓKNIR	8
4.1.	VEFUR: REYKJANESBAER.IS/LISTASAFN	8
4.2.	PRENTUN	8
4.3.	SKRÁNING SAFNKOSTSINS OG FORVARSLA	9
4.4.	SÖFNUN HEIMILDA	9
4.5.	SAFNKENNSLA	9
4.6.	FLUGSTÖÐ LEIFS EIRÍKSSONAR	10
5.	ÖNNUR VERKEFNI	10
5.1.	LISTASKÓLINN	10
5.2.	LISTAHÁTÍÐ BARNA	11
5.3.	LIST ÁN LANDAMÆRA	13
6.	HÚSNÆÐI, OPNUNARTÍMI, STARFSFÓLK OG GESTAFJÖLDI	13
6.1.	HÚSNÆÐI OG OPNUNARTÍMI	13
6.2.	STARFSFÓLK	14
6.3.	GESTAFJÖLDI	15
7.	REKSTUR	15
8.	LOKAORD	16

1. FORSAGA OG HLUTVERK

Listasafn Reykjanesbæjar var að nafninu til stofnað við sameiningu sveitarfélaganna Njarðvíkur, Hafnahrepps og Keflavíkur árið 1994. Ekki var þó um eiginlegt listasafn að ræða á þeim tíma heldur aðeins utanumhald á listaverkaeign bæjarins. Árið 2003 hófst eiginleg safnastarfsemi þegar opnaður var sýningarsalur í Duushúsum sérstaklega ætlaður Listasafninu, starfsfólk var ráðið og safnið fékk sjálfstæðan fjárhag. Listasafn Reykjanesbæjar var þar með orðin sjálfstæð stofnun í bæjarféluginu og eitt af þremur söfnum bæjarins. Starfsfólk hefur síðan fjölgat, sýningarplássið verið aukið og bætt og fjárhagur eflst, m.a. með árlegum framlögum Safnasjóðs.

Listasafn Reykjanesbæjar er eina listasafnið á Suðurnesjum og skipar því stórt hlutverk í menningarlíf svæðisins. Aðal hlutverk Listasafnsins er að varðveita listaverk Reykjanesbæjar, safna nýjum verkum samkvæmt söfnunarstefnu, skrá verkin og rannsaka sögu þeirra og myndlistar á svæðinu og miðla þeirri þekkingu til heimamanna og annarra eftir bestu getu. Ný stofnskrá var samþykkt í menningarráði Reykjanesbæjar 14. september 2010.

Guðmundur Ingi og Aðalsteinn Ingólfsson
við uppsetningu á sýningunni Spegilsýnir

2. SAFNIÐ

2.1. SAFNKOSTUR

Safnkosturinn er afar fjölbreyttur og safnið á verk úr öllum helstu gerðum myndlistar, bæði inni- og útiverk. Virk og markviss söfnun, þ.e. söfnun eftir söfnunarstefnu hefur verið viðhöfð frá og með árinu 2004 og ávallt verið tekið mið af því fjármagni sem hverju sinni er úthlutað til listaverkakaupa. Árið 2010 var 1 milljón króna til kaupa á verkum en einnig bárust safninu nokkur verk að gjöf. Safnkosturinn er skráður í þar til gerðan gagnagrunn í Microsoft Access kerfinu sem unnið var fyrir safnið árið 2004 og telst safneignin fullskráð. Söfnunarstefnan sem unnið var eftir þar til í nóvember, þegar ný söfnunarstefna var samþykkt, var samþykkt árið 2003 og í henni er m.a. gert ráð fyrir að safnið eignist listaverk barna. Ný söfnunarstefna var samþykkt í nóvember. Þess hefur verið gætt síðustu árin að nokkur verk frá Listahátíð barna enda alltaf sem eign safnsins og hefur safnið því eignast fjölda skemmtilegra listaverka eftir börn. Safnið tók líka þátt í List án landamæra í fyrsta skipti á árið 2009 og þá komu inn nokkur verk sem tengdust þeirri hátíð, bæði verk eftir fatlaða listamenn og einnig verk sem fatlaðir og ófatlaðir unnu saman. Þessi hátíð verður áfram haldin með þátttöku listasafnsins og verkum tengdum henni safnað. Þeir listamenn sem sýna í Listasalnum skilja einnig ávallt eftir verk til handa safninu og er því safneignin orðin ansi fjölbreytt. Safnaukinn 2010 samanstóð af 25 nýjum verkum og er safneignin nú orðin 625 verk. *Sjá nánar í kafla 2.2. Safnauki 2010.*

2.2. SÖFNUNARSTEFNA

Söfnunarstefna Listasafnsins var endurskoðuð og samþykkt í menningarráði í 2. nóvember 2010 og er hún svohljóðandi:

- Stefnt skal að því að listaverkaeign safnsins gefi góða mynd af verkum eftir listamenn Suðurnesja frá öllum tínum.
- Stefnt skal að því að listaverkaeign safnsins gefi góða mynd af samtímalist á landinu öllu.
- Safnið skal hvetja unga listamenn af Suðurnesjum til dáða með kaupum á verkum þeirra eins og hægt er miðað við fjárfamlög hverju sinni.
- Stefnt skal sérstaklega að söfnun verka eftir börn og unglingsa úr Reykjanesbæ og ætlunin að koma upp góðu yfirliti yfir listiðkun þeirra.
- Forstöðumaður tekur ákvarðanir um gjafir sem safninu eru boðnar og metur hvort taka eigi við þeim. Það er ekki heimilt að taka við gjöfum sem kvaðir fylgja. Gjöf skal fylgja gjafabréf undirritað af gefanda.
- Listasafn Reykjanesbæjar sér um innkaup listaverka fyrir hönd bæjarins miðað við fjárfamlög hverju sinni.
- Gjafir og fjárfamlög til safnsins eru frádráttarbær til skatts, sbr. ákvæði laga um tekjuskatt og eignaskatt nr. 75/1985 með áorðnum breytingum.

2.3. SAFNAUKI 2010

Númer	Nafn listamanns	Heiti verks	Fengið	Verð	Athugasemdir
1	Björn Birnir	Haustið, 2009	Gjöf	900.000	Akríl á striga, 180x220
2	Guðm.R.Lúðvíkss.	Gulur, rauður, grænn og blár	Keypt	300.000	Útilistaverk úr plexigleri, 4 stykki.
3	Katrín Elvarsdóttir	Án titils úr myndaröðinni Heimþrá	Gjöf	300.000	Ljósmynd, Lambda prent á plexigleri.
4	Þórdís Erla Ágústsd.	Heima hjá Íslendingum	Gjöf	300.000	Ljósmynd.
5	Jónatan Grétarsson	Án titils	Gjöf	300.000	Ljósmynd, hágæða stafræn prentun.
6	Spessi	Án titils	Gjöf	300.000	Ljósmynd límd á ál
7	Bára Kristinsd.	Portrett, Arnbjörg Ísleifsd.	Gjöf	300.000	Ljósmynd
8	Einar Falur Ingólfss.	Safnverðir	Gjöf	300.000	Ljósmynd. Laminerað bleksprautuprent.
9	Guðm. R. Lúðvíkss.	X or Y chromosomes 2010	Gjöf	250.000	Olía og vatn á masonít
10	Ísak Óli	Maggie, Hómer, Marge, Lísa, Bart Simpson	Keypt	7.000	Akríl á striga
11	Ísak Óli	Valli	Keypt	7.000	Akríl á striga
12	Hjördís Árnadóttir	Hjartsláttur	Keypt	7.000	Akríl á striga
13	Hjördís Árnadóttir	Hljóðhimna	Keypt	7.000	Akríl á striga
14	Óskar Jónsson	Suðurgatan í Keflavík	Gjöf		Olía, plastskurður
15	Guðmundur Maríass.	Gjáin	Gjöf		Olía á striga
16	Ransu	Tómt	Gjöf	400.000	Akríl á masonít
17	Ellert Grétarsson	Valahnúkur og Reykjanesviti	Keypt	50.000	Panoramaljósmynd
18	Jón Adolf o.fl.	(Börn)	Keypt	400.000	Járnskúptúr, útilistaverk
19	Listahátið barna, Gimli	Hvalur, skúlp túr	Gjöf		Grind klædd maskínupappír o.fl.
20	Listahátið barna, Tjarnarsel	Hvalur, skúlp túr	Gjöf		Grind klædd taui, ljósasería o.fl.
21	Listahátið barna, Hjallatún	Hafmeyja, skúlp túr	Gjöf		Tau
22	Listahátið barna, Akur	Hafið, skúlp túr	Gjöf		Krossviðsplata með fundnum hlutum
23	Listahátið barna, Akur	Hafið, skúlp túr	Gjöf		Krossviðsplata með fundnum hlutum
24	Listahátið barna, Tjarnarsel	Án titils. Sjávarmynd.	Gjöf		Veggverk, þekjulitir á striga
25	Listahátið barna	Án titils. Ferliverk	Gjöf		Veggverk, þekjulitir á striga

3. SÝNINGARHALD

3.1. SÝNINGAR ÁRSINS Í LISTASAL

Sýningarhald er viðamikill liður í starfsemi Listasafns Reykjaneseðingar. Safnið kom beint og óbeint að fjölda sýninga sem haldnar voru í bæjarfélögum m.a. á Ljósanótt en eftirtaldar sýningar voru haldnar í sýningarsal Listasafnsins í Duushúsum:

AFLEIDDAR ÓMÆLISVÍDDIR

16. janúar var opnuð sýning á akrílverkum Björns Birnir. Á sýningunni gaf mestmeginnis að líta óhlutbundin akrílverk innblásin af árstíðunum. Björn hefur aldrei verið áberandi í sýningarhaldi á ferli sínum en hefur þó lagt stund á myndlist í meira en hálfa öld og

lengst af unnið að listinni samhliða öðrum störfum s.s. kennslu og stjórnun við málaraðeild Myndlista- og handíðaskóla Íslands. Um 160 gestir voru viðstaddir opnun sýningarinnar og um 100 nemendur fengu leiðsögn um hana.

SPEGILSÝNIR

5. mars var opnuð samsýning á ljósmyndum 6 listamanna undir stjórn Aðalsteins Ingólfssonar. John Szarkowski, yfirmaður ljósmyndadeilda Nútímalistasafnsins í New York (M.O.M.A) og helsti sérfræðingur í bandarískri ljósmyndun setti fram athyglisverða kenningu um ljósmyndun árið 1978 þar sem hann skipti ljósmyndurum í two flokka, þá sem litu á ljósmyndun sem tæki til tjáningar á einkalegum viðhorfum, sem sagt speglamenn, og þá sem litu á hana sem tæki til hlutlausrar frásagnar af hinu séða, þ.e. gluggamenn. Sýningin í Listasafni Reykjanésbæjar var tilraun til að ögra nokkrum valinkunnum ljósmyndurum, þeim Báru Kristinsdóttur, Einari Fal Ingólfssyni, Jónatan Grétarssyni, Katrínú Elvarsdóttur, Spessa og Þórdísi Erla Ágústsdóttur, til að takast sérstaklega á við spegilhugmyndina sem hér er nefnd. Sumir þeirra hafa alltaf verið spegilmenn, aðrir eru gluggasérfræðingar, en flestir hafa þeir farið bil beggja í ljósmyndum sínum, reynt að virkja hið hlutlæga til að draga fram hið huglæga. Um 140 gestir voru viðstaddir opnun sýningarinnar og um 50 nemendur fengu leiðsögn um hana.

Frá sýningunni Spegilsýnir

EFNASKIPTI

16. maí var opnuð samsýning sem var afrakstur af samstarfi Listasafnsins og 5 myndlistarkvenna í sýningarárinnar Aðalsteins Ingólfssonar. Sýningin var framlag Listasafnsins til Listahátíðar 2010 og var valin önnur besta myndlistarsýning ársins af gagnrýnendum Morgunblaðsins. Myndlistarkonurnar voru þær Anna Líndal, Guðrún Gunnarsdóttir, Hildur Bjarnadóttir, Hrafnhildur Arnardóttir og Rósa Sigrún Jónsdóttir. Sýningin var sjálfstætt áframhald verkefnis sem hófst í safninu árið 2008, en þá voru þrír listamenn fengnir til að kanna hvort lífsmark væri með einni elstu listgrein Íslendinga, tréskurði. Í framhaldi af því var ákveðið að láta reyna á þanþol annarrar fornrar listgreinar, textílsins. Á sýningunni var að finna fimm innsetningar úr blönduðum efnum, mjúkum efnum, aðskotahlutum, ljósmyndum, plastefnum, myndböndum o.fl. Um 120 manns voru viðstaddir opnun sýningarárinnar og um 50 nemendur fengu leiðsögn um sýninguna.

LJÓS//NÓTT

Ljósanætursýning ársins var opnuð þann 3. september en það var sýning heimamannsins Guðmundar R. Lúðvíkssonar LJÓS//NÓTT. Um eins konar innsetningu var að ræða þar sem unnið var með ljós og myrkur, veggverk og skúlpptúra. Heiti sýningarárinnar vísaði hvoru tveggja til sjónar og blindu sem segja má að hafi verið megin viðfangsefni sýningarárinnar. Sýningin var einnig áminning um að ekki er sjálfgefið að veröldin sýni sig öll eins og hún er, þótt öll skynfæri séu virk.

Listamaðurinn ætlaðist enda til að verkin væru snert auk þess sem í uppröðun þeirra var falið orðið „snertið“ á blindraletri. Segja má að sýning Guðmundar Rúnars hafi verið eins konar gagnrýnin úttekt á því hvernig við hin sjáandi umgöngumst veröldina og um leið tilraun til að búa til myndlist sem miðlaði innihaldinu bæði til sjáandi fólks og blindra. Safnið gaf að venju út vandaðan litprentaðan bækling á ensku og íslensku um sýninguna en að auki voru prentaðir bæklingar á blindraletri. Um 90 manns voru viðstaddir opnun sýningarárinnar og tekið var á móti um 430 nemendum sem höfðu mikla ánægju af því að fá að snerta listaverkin.

TÓMT

22. október var opnuð sýning á nýjum málverkum Jóns B.K. Ransu. Ransu hefur sýnt víða, bæði á einkasýningum og samsýningum og einnig hefur hann lengi verið virkur í skrifum um myndlist ásamt því að kenna myndlist. Sýningin Tómt var framlald tveggja sýninga með sama nafni þar sem Ransu vann áfram með hugmyndina „að ramma inn tómt“ og vísaði þar til þess hvernig ramminn hefur þá stöðu að vera hvorki hluti af myndinni né heldur er hann aðskilinn frá henni og því spurning um gildi hvors um sig. Í skemmtilegum texta eftir listamanninn í sýningarskránni veltir hann m.a. fyrir sér sambandinu á milli þagnarinnar og tónanna í tónlistinni, þar sem hvoru tveggja er jafn mikilvægt og hvorugt getur án hins verið og spurningunni hvort það sama geti átt við um form og tóm. Um 35 manns voru viðstaddir opnun sýningarárinnar og um 50 nemendur sóttu leiðsögn um sýninguna.

HAFIÐ - LISTAHÁTÍÐ BARNA

Listahátíð barna er samstarfsverkefni Listasafns Reykjanésbæjar og allra 10 leikskóla bæjarins og var í ár haldin í 5. sinn dagana 21. apríl til 2. maí. Skólarnir unnu listaverk út frá Hafinu sem mikil undirbúningsvinna og fræðsla hafði verið lögð í stóran hluta úr vetrinum. Listasalnum var breytt í neðansjávarveröld og þar mátti finna auk skúptúra frá hverjum skóla, verk eftir öll leikskólabörn bæjarins.

Listasmiðja var sett upp í Bíosal í tengslum við hátiðina. Þá daga sem hátiðin stóð kom hver skóli í heimsókn hluta úr degi og hélt sína dagskrá með sínu fólk og gestum. Skemmt er frá því að segja að Listahátíðin vakti mikla lukku og dró að sér um 5.000 gesti.

Í tengslum við sýningarnar var alltaf boðið upp á leiðsögn um þær í fylgd listamanna eða sýningarstjóra.

Frá Listahátíð barna

3.2. BÍÓSALUR DUUSHÚSA

Safneignin: Í Bíósalnum er föst sýning úr safneign Listasafnins. Þar mátti sjá landslagsverk eftir Jóhannes S. Kjarval, Ásgrím Jónsson, Gunnlaug Blöndal, Arinbjörn Þorvarðarson, Pétur Friðrik, Guðmund Karl og Eggert Guðmundson.

Eldur og ís: Sýning á ljósmyndum Ellerts Grétarssonar á Ljósanótt. Íslenskt eldfjalla-

og jöklalandslag var viðfangsefni Ellerts á þessari sýningu. Á sýningunni voru ljósmyndir sem Ellert hefur tekið á ferðum sínum um undraheimi íslenskra skriðjökla, útkulnaðra megineldstöðva og forvitnileg svæði sem jarðhitinn og eldvirknin hefur sett svip sinn á. Flestar ljósmyndirnar áttu það sameiginlegt að sýna smæð manneskjunnar andspænis stórbrotinni náttúru.

3.3. AÐRAR SÝNINGAR

Samkvæmt sýningarstefnu safnsins er gert ráð fyrir aðkomu safnsins að sýningahaldi annars staðar í bæjarféluginu en í föstu sýningarhúsnæði safnsins. Þessi aðstoð fer fram með ýmsum hætti og á ýmsum tímum t.d. við útvegun á sýningarhúsnæði, aðstoð við hönnun og prentun bæklinga og boðskorta, aðstoð við styrkumsóknir, kynningu til fjölmíðla, o.s.frv. Mesti annatíminn er í kringum Ljósanótt en þá er allt laust húsnæði notað fyrir alls kyns sýningar.

Eftirfarandi listamenn/sýningar voru í húsnæði á vegum bæjarins að þessu sinni:
Bíosalur Duushúsa: Eldur og Ís, sýning á ljósmyndum Ellerts Grétarssonar; Gamla Búð: Betrun - sýning og sala á handverki fanganna á Litla Hrauni, Fischersbúð: Spiral-hönnun – opin vinnustofa þar sem gaf að líta fatahönnun eftir þær Ingunni Yngvadóttur og Írisi Jónsdóttur, Fischersbúð götumegin: Magdalena Sirrý og Gegga með textíl og handverk; HF-húsið, Vetrarsalir Golfklúbbsins, 5 sýningarsalir: Olgeir Andrésson, ljósmyndir, Finn Bomann-Larsen, pennateikningar, Bjarni Bragason, ljósmyndir, Helgi Vald, málverk, Þóra Jónsdóttir, málverk, Hjörðís Árnadóttir, málverk, Brynja Árna, pennateikningar, Vogaakademían, nemendasýning, Birna Mar spákona. Svarta pakkhusið e.h. Hafnargötu 2, 30/30 sýning á tréskúlpúrum Daníels Hjartar; n.h. samsýning Félags myndlistarmanna í Reykjaneshús; Kjarni, Hafnargata 57, Ljósop, félag áhugaljósmyndara í Reykjaneshús; Gallerý Suðsuðvestur, Sigurður Guðjónsson með sýninguna Skruð;

3.4. SÝNINGAR Í SUÐSUÐVESTRI

Samkvæmt 2. grein sýningarstefnu Listasafnsins ber því að vera vettvangur nýrra strauma í myndlist og stuðla að gagnrýnni skoðun á myndlist með ákveðnu sýningahaldi, fyrirlestrum og útgáfu. Þessu hlutverki hefur safnið reynt að ná með því að vera nánu samstarfi við sýningarrýmið Suðsuðvestur. Suðsuðvestur er rekið í húsnæði Listasafnsins að Hafnargötu 22 og listasafnið stendur straum af rekstri hússins og greiðir laun yfirsetufólksins. Eygló Harðardóttir, Huginn Þór Arason og Inga Þórey Jóhannsdóttir skipa hins vegar sérstakt listráð og er Inga Þórey jafnframt sú sem stýrir starfsseminni. Þessi þrjú vinna öll í sjálfboðaliðsvinnu við Suðsuðvestur. 5 sýningar voru haldnar árið 2010 og þar sýndu eftirfarandi listamenn: Jeanette Castioni, Ingirafn Steinarsson, Kolbeinn Hugi, Sigurður Guðjónsson og Geirþrúður Finnbogadóttir Hjörvar.

Gulur, rauður, grænn og blár e. Guðmund R. Lúðvíksson

4. ÚTGÁFA, MIÐLUN OG RANNSÓKNIR

4.1. VEFUR: REYKJANESBAER.IS/LISTASAFN

Meginefni vefsins eru upplýsingar um safnið sjálft, safneignina og ýmis verkefni sem unnin eru í tengslum við safnið s.s. Listaskóla barna, Listahátíð barna og List án landamæra. Einnig má sjá umfjöllun og myndir tengdar þeim sýningum sem eru í Listasalnum en þær eru í raun einu sýningarnar sem auglýstar eru í nafni safnsins þó svo að safnið komi að sýningum á öðrum stöðum eins og komið hefur fram áður. Slóðin er reykjanesbaer.is/listasafn. Vefurinn var opnaður 2004 og er í stanslausri endurskoðun. Áhersla var lögð á að uppfæra hann í ár, skipta t.d. út eldri myndum og svo var enski hluti hans aukinn verulegaa. Umsjónarmaður vefsins er Guðlaug María Lewis fræðslufulltrúi listasafnsins. Þá stofnaði listasafnið Fésbókarsíðu þar sem fjallað er um viðburði listasafnsins.

4.2. PRENTUN

Listasafnið gaf út fjóra 36 síðna bæklinga og einn 28 síðna bækling í tengslum við hinar fimm sýningar í Listasal í Duushúsum. Í hverjum bæklingi var gerð grein fyrir viðkomandi listamanni/mönnum og verkum hans/þeirra. Listfræðingur eða annar fagmaður var fenginn til að skrifa texta um sýninguna og er textinn þýddur og birtur bæði á íslensku og ensku. Eftirtaldir aðilar skrifuðu textana þetta árið: Aðalsteinn Ingólfsson, Jón Proppé og Jón B.K. Ransu. Myndir eru allar í lit, teknar af Oddgeiri Karlssyni, Spessa, Guðmundi R. Lúðvíkssyni, Vigfúsi Birgissyni, Helga Hjaltalín o.fl.

Prentuð voru 500 eintök af hverjum bæklingi og fékk listamaðurinn í sínar hendur 250 eintök af bæklingi/sýningarskrá sem hann getur þá notað til kynningar en skildi á móti eftir listaverk sem þá bætist við safnkost Listasafnsins. Einnig voru prentuð boðskort vegna allra ofantaldra sýninga.

4.3. SKRÁNING SAFNKOSTSINS OG FORVARSLA

Safnkosturinn telst fullskráður í þar til gerðan gagnagrunn og vitneskja um staðsetningu hvers verks á að vera ljós. Það hefur þó komið í ljós að ýmsir hnökrar leyhnast í skráningunni og er þar helst um að kenna að ekki lágu fyrir nógu haldgóðar upplýsingar um verkeignina frá því áður en skráning hófst. Verkefninu er því ekki lokið þó öll safneignin teljist formlega fullskráð. Sífellt er leitað fyllri upplýsinga um verkin og þær skráðar jafn óðum í gagnagrunninn. Til eru tölvutækar myndir af öllum verkum og eru þær aðgengilegar í gagnagrunninum. Í nýju varðveisluhúsnæði safnanna í Reykjaneshús, Ramma, er gert ráð fyrir framtíðargeymslum fyrir safnkost Listasafnsins og verða þá öll verkin geymd undir sama þaki. Verkin eru samt sem áður í öruggri geymslu í dag, geymslurnar eru hlýjar og þurrar og öryggiskerfi og brunavarnir eru í góðu lagi. Forvarsla er í góðu lagi hjá okkur.

4.4. SÖFNUN HEIMILDA

Í tengslum við sýningarnar 5 í Listasalnum fer fram mikil heimildasöfnun um hvern einasta listamann. Þessar heimildir eru allar geymdar í skrám safnsins.

4.5. SAFNKENNSLA

Áhersla var lögð á að kynna starfsemi Listasafnsins fyrir nemendum bæjarins. Bréf og sýningarskrár voru sendar í alla skóla til að kynna þær sýningar sem í gangi voru hverju sinni og skólanir hvattir til að bóka heimsóknir hjá fræðslufulltrúa safnsins sem jafnframt tók á móti hópunum, veitti leiðsögn um sýningarnar og/eða lagði fyrir verkefni í samvinnu við kennarana sem fylgdu hópunum. Þegar líða tók á hverja sýningu var aftur sendur póstur í skólana til að minna á sýningarnar.

Samtals komu tæplega 1.700 nemendur af öllum skólastigum í heimsóknir. Hópurinn skiptist þannig að 731 leikskólanemi kom í heimsókn, grunnskólanemar voru um 852 og framhaldsskólanemar um 109. Þar við bættust heimsóknir í tengslum við listahátíð barna sem voru riflega 3.600, nemendur og aðstandendur þeirra.

Af þessum tæplega 1.700 nemenda hópi fengu um 670 nemendur formlega leiðsögn um sýningarnar. Þar fyrir utan tók safnkennari á móti 270 nemendum í öðrum tilgangi t.d. til að taka þátt í ratleik um bátasafn eða heimsækja sýninguna Völlinn eða í önnur verkefni. Þá fengu nemendur alltaf dálitla fræðslu um Duushúsin og þær sýningar sem þar er hægt að sjá. Þannig var formlega tekið á móti tæplega 1.000 nemendum af þeim tæplega 1.700 sem heimsóttu Duushús árið 2010. Við þetta bættust heimsóknir ótalmargra hópa í tengslum við Listahátíð barna en samtals sóttu hana heim um 3.900 gestir og sá safnkennari um skipulag á móttöku hópa í tengslum við hana.

4.6. FLUGSTÖÐ LEIFS EIRÍKSSONAR

Listasafnið heldur áfram kynningu á íslenskri myndlist í landgangi flugstöðvarinnar. Er þetta gert með því að hengja upp mismunandi listaverk ásamt upplýsingum á veggspjöldum og bæklingum sem látnir eru liggja frammi. Ef möguleiki er á er reynt að tengja verkið sem hengt er upp við þær sýningar sem eru yfirstandandi í Listasafninu hverju sinni.

5. ÖNNUR VERKEFNI

5.1. LISTASKÓLINN

Listaskólinn er tilraun til að skapa börnum í sveitarféluginu tækifæri til þátttöku í listrænu og skapandi starfi. Fram til ársins 2009 hafði hann einungis verið starfræktur á sumrin í formi sumarnámskeiða. Þá var í fyrsta sinn haldið vetrarnámskeið, 7 vikna myndlistarnámskeið fyrir 8-12 ára börn undir leiðsögn Ingu Þóreyjar Jóhannsdóttur myndlistarmanns. Það gekk vel en þátttaka var þó minni en vonast hafði verið eftir. Önnur tilraun var gerð s.l. haust og aftur boðið upp á svipað námskeið en ekki náðist nægilegur fjöldi til að hægt væri að fara af stað með það.

Að öðru leyti var Listaskólinn rekinn með svipuðu sniði og undanfarin sumur. Í maí var gengið frá ráðningu tveggja leiðbeinenda við skólan, þeirra Christine Carr leikkonu og Rutar Ingólfssdóttur leirlistarkonu. Að auki fengum við 4 viðbótarstarfsmenn úr atvinnuátaki skólafólks og 4 nemendur úr vinnuskólanum en þessir starfsmenn eru algerlega nauðsynlegir í starfsemi skólans.

Boðið var upp á 2 þriggja vikna námskeið fyrir þátttakendur á aldrinum 7 til 13 ára. Námskeiðin stóðu frá kl. 13.00-16.00 alla virka daga og þeim lauk með listahátið þar sem þátttakendur hlutu m.a. viðurkenningarskjöl fyrir þáttökuna.

40 pláss voru í boði á hvort námskeið. Því miður fækkaði þátttakendum miðað við sumarið 2009 og skráðir þátttakendur voru 58, sbr. við 76 þátttakendur sumarið 2009. 27 börn voru á fyrra námskeiðinu og 31 á því síðara, 18 drengir og 40 stúlkur.

Forvitnilegt er að velta fyrir sér hvað veldur. Skyldu færri börn vera skráð á sumarnámskeið yfirleitt í ljósi breyttra aðstæðna í þjóðféluginu s.s. atvinnuleysis og efnahagsþreingingu? Sennilega er meira framboð námskeiða fyrir börn en fyrir nokkrum árum og þannig dreifast börnin á fleiri staði. Hugsanlega er þetta vísrending um að gera þurfi breytingar á námskeiðinu sjálfu. Forvitnilegt væri að skoða hvernig aðsókn á önnur námskeið er að þróast. Hins vegar ber þess að geta að þátttakendur og foreldrar lýstu ánægju með námskeiðið þegar þeir voru spurðir út í það.

Námskeiðsgjald var 9.000 kr. sem var 500 kr. hækkun frá síðasta sumri. Staðgreiða þurfti námskeiðið og þegar því var lokið gátu foreldrar farið inn á Mitt Reykjanés og úthlutað sinni hvatagreiðslu til niðurgreiðslu á því.

Kostnaður sveitarfélagsins vegna listaskólans þegar tekið hefur verið tillit til innritunargjalda, launagreiðslna og efniskostnaðar var um 660.000 krónur.

Reynslan sýnir að fyrirkomulag Listaskólans virkar og að því leytinu til er hægt að halda því óbreyttu. Að ýmsu er þó að huga t.d. því hvers vegna þátttakendum fækkar. Sömuleiðis er áhyggjuefni að þátttakendur sem njóta stuðnings í skóla koma ein og óstudd á sumarnámskeið og taka mikið púður frá leiðbeinendum sem engan veginn eru í stakk búnir til að sinna þessum börnum. Í sumar reyndum við það úrræði að fá manneskju (ungling úr vinnuskólanum) á vegum félagsþjónustunnar til að fylgja barni á einhverfurófi en því miður gafst það ekki vel. Starfsmaðurinn hafði engar forsendar eða burði til að stjórna barninu og því lenti sú vinna á faglærðu leiðbeinendum tveimur. Þrátt fyrir þetta er engin spurning er að Listaskólinn er mikilvægur og skemmtilegur valkostur sem hentar mörgum börnum, ekki síst þeim sem síður hafa áhuga á íþróttum og keppni, og við sjáum ánægð börn og oft sömu börnin ár á námskeiðum.

Guðlaug María Lewis

Listaskóli barna

5.2. LISTAHÁTÍÐ BARNA

Listahátíð barna er samstarfsverkefni Listasafns Reykjanésbæjar og allra 10 leikskóla bæjarins og var í ár haldin í 5. sinn dagana 21. apríl til 2. maí. Styrkur í

verkefnið kr. 400.000 fékkst úr menningarsjóði Suðurnesja og var forsenda þess að kleift var var að halda hátíðina. Í ár bættist nýtt verkefni við hátíðina, Listaverk í leiðinni, sem var samstarf Listasafnsins við alla 5 grunnskóla bæjarins.

Undirbúningur hófst í janúar þar sem yfirskrift hátíðarinnar, HIMINNINN, var valin. Ákveðið var að breyta Listasalnum í neðansjávarstað og leikskólarnir ynnu skúptúra og einstaklingsverk inn í hann. Nót var strengd yfir allt loftið þar sem ýmis konar sjávardýr héngu. Serstök lýsing var sett í salinn og sjávarhljóð hljómuðu. Margt fólk, til viðbótar við starfsfólk leikskólanna og listasafnsins, kom að undirbúningi og uppsettingu sýningarinnar svo sem ljósamaður, rafvirk, hljóðmaður, netagerðamaður auk starfsmanna þjónustumiðstöðvar.

Í Bíosal voru myndverk frá hverjum leikskóla eftir börnin og smiðja. Í smiðjunni var loðnunót strengd lóðrétt yfir salinn og börnin fengu tau af ýmsu tagi sem þau máttu þræða í gegnum nótina. Útkoman varð litríkt og skemmtilegt „veggteppi“ sem varð til smám saman á meðan á hátíðinni stóð. Í Bíosal var einnig staðsettur slöngubátur sem félagar úr Björgunarsveitinni Suðurnes voru svo almennilegir að lána til hátíðarinnar. Óhætt er að segja að báturinn hafi slegið í gegn og var alltaf þétt setinn af börnum í ímynduðum sjóferðum.

Opnunardagskrá hátíðarinnar var jafnframt opnunaratriði Barnahátíðar sem haldin var í bænum þessa daga. Þar mættu elstu börn leikskólanna með sínum kennurum, röðuðu sér upp í Bíosal og sungu nokkur lög við undirspil og söng kennara sinna. Árni bæjarstjóri opnaði formlega sýninguna og að því loknu skoðuðu börnin sýninguna og öllum var boðið upp á harðfisk. Þá daga sem hátíðin stóð kom hver skóli í heimsókn hluta úr degi og hélt sína dagskrá með sínu fólk og gestum.

Í kringum 5.000 gestir sáu sýninguna þessa 10 daga sem hún stóð. Listahátíð barna er að mati þeirra sem að henni stóðu einstaklega skemmtilegt og metnaðarfullt verkefni. Skapaður er vettvangur fyrir leikskólana að sýna hversu frábært starf þeir eru að vinna við aðstæður og umhverfi sem „alvöru“ listafólk er boðið upp á. Jafnframt fá börnin tækifæri til að koma fram fyrir fullum sal af gestum og sýna æfða dagskrá sem vermir öllum sem á horfa um hjartarætur. Börnin kynnast menningarstarfi í bænum sem smátt og smátt verður vonandi sjálfsagður hluti af þeirra uppvexti og þau mæta óhikað með sínu fólk í menningarmiðstöð bæjarins og taka þátt í því menningarlífi sem þar fer fram sem þau hafa líka sjálf tekið þátt í að skapa.

Í tengslum við hátíðina var boðið upp á two viðburði. Annars vegar var það heimsókn Svabba sjóara sem hélt stórskemmtilegan fyrilestur í Bíosal um íslensk vatnaskrímsli. Hins vegar var það undraveröld hafsins á smábáthöfninni en þar stóð Tómas Knútsson heilan dag og sýndi börnunum lifandi sjávardýr sem kafað hafði verið eftir um morguninn. Að auki útvegaði Ingibergur hjá Nesfiski okkur sýnishorn af nýveiddum fiski sem hafður var til sýnis á bryggjunni og vakti mikla lukku.

Ákveðið var að gera tilraun til að reyna að tengja grunnskólana inn í listahátíð barna með verkefni sem fékk yfirskriftina "Listaverk í leiðinni." Verkefnið gekk út á að sýna listaverk og handverk eftir nemendur víðs vegar um bæinn með það að markmiði að auka veg list- og verkgreina og umbuna þeim nemendum sem standa sig vel á þeim vettvangi. Skólanir brugðust mjög vel við erindinu og niðurstaðan varð sú að víða um bæinn mátti sjá verk eftir grunnskólanemendur bæjarins sem merkt voru þeim og skólunum í anda hátíðarinnar. Starfsmenn menningarsviðs sáu um að safna verkunum saman, koma þeim fyrir og merkja þau og skila þeim aftur að sýningu lokinni. Stefnt er að því að endurtaka þetta verkefni á næstu listahátíð.

Guðlaug María Lewis

5.3. LIST ÁN LANDAMÆRA

Listasafn Reykjanésbæjar tók í annað sinn þátt í listahátíðinni List án landamæra árið 2010. Á þessari einstöku hátíð vinna fatlaðir og ófatlaðir saman að ýmsum listtengdum verkefnum.

Undirbúningur stóð yfir frá því í nóvember og þátttakendur komu úr ýmsum áttum, bæði úr röðum fatlaðra og ófatlaðra en það er einmitt eitt af megin markmiðum verkefnisins að brjóta niður múnana sem okkur hættir til að byggja með aðgreiningu fatlaðra og ófatlaðra. Fengir voru nokkrir listamenn til að verkefnisstýra hinum mismunandi hópum í listskópunarhlutanum og hjálpa þeim til að útfæra verkin sín. Kristlaug María Sigurðardóttir stýrði leiklistarhluta sýningarinnar sem skilaði sér í skemmtilegri skemmtidagskrá í Frumleikhúsini. Myndlistarkonurnar Rut Ingólfssdóttir, Inga Þórey Jóhannsdóttir og Didda Hjartardóttir Leaman fóru inn á ákveðna vinnustaði og unnu þar með sínum skjölstæðingum. Afrakstur þeirrar vinnu varð myndlistarsýning í Krossmóá sem gladdi þar gesti og gangandi í vikutíma.

Þarna kom í ljós að hæfileikafólk er á hverju strái en stundum hefur skort tækfæri fyrir þetta fólk að koma sér og list sinni á framfæri og því má segja að listahátíð af þessu tagi sé kjörinn vettvangur auk þess sem svona verkefni leiða til aukins skilnings manna á milli með ávinningi fyrir samfélagið allt. Ákveðið var að listasafnið tæki þátt í þessu verkefni aftur að ári.

6. HÚSNÆÐI, , OPNUNARTÍMI, STARFSFÓLK OG GESTAFJÖLDI

6.1. HÚSNÆÐI OG OPNUNARTÍMI

Listasafnið er rekstraraðili Duushúsanna sem eru menningar- og listamiðstöð Reykjanésbæjar. Opnunartími 2010 var styttur í nóvember og síðan er opið virka daga frá kl. 12.00-17.00 en um helgar frá kl. 13.00-17.00. Þess utan var opið þegar þurfa þótti, bæði fyrr á morgnana og fram á kvöld. Framkvæmdum við Bryggjuhúsið, elsta húsið í Duushúsaröðinni byggt 1878, hafa haldið áfram, gólfplata steyppt og hiti lagður í húsið og kom þar til að hluta styrkur úr Húsafríðunarsjóði.

6.2. STARFSFÓLK

Fastráðið starfsfólk:

1. Valgerður Guðmundsdóttir skipar stöðu forstöðumanns, 90 % staða
2. Guðmundur Ingi Hildisson, umsjónarmaður, 100 % staða
3. Guðlaug María Lewis, fræðslufulltrúi, 90 % staða

Lausráðið starfsfólk

4. Smári Ketilsson, hlutastarf við safnvörslu í Duushúsum
5. Pálmi Ketilsson, hlutastarf við safnvörslu í Duushúsum
6. Margrét Ósk Ingjórsdóttir, hlutastarf við safnvörslu í Suðsuðvestri
7. Óskar Kristinn Vignisson, hlutastarf við safnvörslu í Suðsuðvestri

Verkefnaráðið fólk

8. Christine Carr í 100 % stöðu frá 1. júní til 1. ágúst við Listaskólann
9. Rut Ingólfssdóttir í 100 % stöðu frá 1. júní til 1. ágúst við Listaskólann
10. Aðalsteinn Ingólfsson situr í listráði safnsins og tekur að sér sýningarástjórnum
11. Inga Þórey Jóhannsdóttir situr í listráði safnsins og tekur að sér sýningarástjórnum.

Að auki hefur Björn Ragnarsson starfsmaður Byggðasafnsins aðstoðað við uppsetningu sýninga og afleysingar við safnvörslu.

Frá sýningu Björns Birnir, Afleiddar ómælisvöldir

6.3. GESTAFJÖLDI

Listasafnið er eins og áður segir rekstraraðili að Duushúsum. Á síðustu árum hefur gestafjöldi aukist þar jafnt og þétt og árið 2009 var hann kominn upp í 45.164 og jókst hann um 3 %. Heildarfjöldi gesta var því kominn yfir 45.000 en sú tala hafði verið sett sem ákjósanlegt mark í Framtíðarsýn Bæjarstjórnar árið 2006. Árið 2010 dróst gestfjöldi hins vegar saman um 6% sem er fækkun um 2.700 gesti og heildarfjöldi þeirra því 42.253. Skýringuna má helst finna í því að í breyttu efnahagslandslagi hefur viðburðum fækkað t.d. fækkaði tónleikum, fundum/ráðstefnum o.fl. Að sama skapi bættu aðrir viðburðir við sig gestum t.d. Listahátíð barna sem bætti við sig yfir 2.000 gestum og Safnahelgi á Suðurnesjum sem einnig jók við sig. Einnig fjölgaði hópum á ferð um húsín þótt gestum á eigin vegum fækkaði. Erlendum gestum á eigin vegum fjölgaði nokkuð en þeim sem komu í skipulögðum hópheimsóknum fækkaði.

Mánuður	2010	2009	Breyting milli ára
Jan	1.010	959	5%
Feb	1.599	1.929	-17%
Mars	3.002	2.381	26%
Apríl	5.071	2.591	96%
Maí	2.917	4.621	-37%
Júní	1.758	2.171	-19%
Júlí	1.661	1.747	-5%
Ágúst	1.310	1.472	-11%
Sept	20.232	20.291	0%
Okt	1.480	1.651	-10%
Nóv	945	2.225	-58%
Des	1.268	3.126	-59%
Samtals	42.253	45.164	-6%

7. REKSTUR

Þar sem Listasafnið er rekstaraðili Duushúsa er reksturinn á nokkrum rekstrarlyklum. Þegar reksturinn er skoðaður kemur fram að megin kostnaðurinn er greiddur af Reykjanesbæ. Miklir erfiðleikar voru í rekstri safna almennt þetta árið og fastir styrktaraðilar Listasafns Reykjanesbæjar s.s. Glitnir/Íslandsbanki, Landsbankinn og Flugstöð Leifs Eiríkssonar hara horfið úr stuðningsliðinu. Tilraun safnsins til að afla sértekna með því að leigja út listaverkin skiluðu minna en ætlað var því fyrirtæki höfðu ekki á efni að greiða leiguna fyrir verkin.

Heildarveltan var 35.665.000 og skiptist á eftirfarandi lykla: Listasafn 19.325.000, Listaskóli barna 900.000, Listaverk bæjarins 1.000.000, Duushús 14.440.000. Ýmsir styrkir voru tæpar fjórar milljónir og þar af 2.300.000 frá Safnasjóði og 1.000.000 frá Menningarsjóði Suðurnesja o.fl.

8. LOKAORD

Listasafn Reykjanésbæjar hóf formlegan rekstur haustið 2003 og var því að ljúka sínu áttunda starfsári. Safnið hefur frá fyrstu tíð stutt við margvísleg verkefni tengdum listum og menningu og skipar nú orðið stórt hlutverk í menningarlíf bæjarins ásamt því að fjöldi gesta annars staðar frá hefur lagt leið sína til bæjarins, sérstaklega til að sjá sýningar á vegum safnsins. Fyrir utan metnaðarfullt sýningarhald, sem m.a. hefur leitt til þess að í þrjú ár í röð hefur ein af sýningum safnsins lent á lista gagnrýnenda yfir bestu sýningar ársins, þá hefur safnið staðið fyrir veigamikilli útgáfu í tengslum við sýningarhaldið og söfnun heimilda um listamenn og listalíf svæðisins. Vefurinn hefur fengið andlitslyftingu og nú má lesa um allar sýningarnar á bæði íslensku og ensku og útilistaverk og minnismerki eru aðgengileg á vefnum. Safnið er einnig komið á samfélagsvefinn Facebook og er það liður í að nýta sér auglýsingamátt ókeypis miðla á tímum niðurskurðar og aðhalðs. Spennandi verður að fylgjast með hverju það skilar. Starfsfólk safnsins hefur haft verkstjórn í tveimur stórum verkefnum sem tengjast fjölda annarra stofnana og er þar átt við Listahátíð barna og List án landamæra en báðir viðburðirnir hafa endað í stórum myndlistarsýningum sem teygja sig langt út fyrir húsnæði safnsins. Bæði þessi verkefni eru styrkt af Menningarsjóði Suðurnesja sem einnig styrkti almennt sýningarhald safnsins. Þessar styrkveitingar, auk styrkja frá Safnasjóði, gerðu það að verkum að ýmis verkefni safnsins voru viðameiri en annars hefði verið, núna á tímum mikils aðhalðs og endurskipulagningar og verður spennandi að sjá hvernig starfsfólkinu tekst að viðhalda metnaðarfullri starfseminni á þessu ári sem nú er að hefjast.

Reykjanésbæ 28. janúar, 2011

Valgerður Guðmundsdóttir

Forstöðumaður Listasafns Reykjanésbæjar

